

Nafile Namazların Manası

Farzları Tamamlar

Aslında nafile namazlar, "cebren li'n-noksan"teşrî kılınmıştır. Bunun manası şudur; onlar farzlarda meydana gelecek herhangi bir eksikliği gidermek için eda edilir. Haddizatında cebir, herhangi bir yara-bere üzerine sarılan sargı demektir. Dolayısıyla bizim, beş vakit namazla birlikte onlara tahsis edilen revatib sünnetleri eda etmemiz, manevî ve ruhî hayatımızda meydana gelen çeşitli yaraları tedavi edecek, günahlarımıza keffaret olacak ve kıyamette eksik olan farz namazların yerine sayılmak suretiyle cennete girmemize vesile olacaktır. Allah Resulü'nün (sallallâhu aleyhi ve sellem), bu hakikati ifade eden bir hadisini, Hureys İbni Kabîsa (r.a.) rivayet ediyor: "Medine'ye geldim ve: "Ey Allah'ım! Bana salih bir arkadaş nasip et!" diye dua ettim. Derken Ebu Hureyre'nin (radiyallahu anh) yanına oturdum. Kendisine: "Ben, Allah'a bana salih bir arkadaş nasip etmesi için dua ettim. Bana, Resulullah'tan işittiğin bir hadis söyle! Olur ki Allah Teâlâ ondan faydalanmamı nasip eder!" dedim. Bunun üzerine dedi ki: "Ben, Resulullah'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) şöyle dediğini işittim: "Kıyamet günü, kişi amelleri arasında önce namazın hesabını verecek. Bu hesap güzel olursa kurtuluşa erdi demektir. Bu hesap bozuk olursa, hüsrana düştü demektir. Eğer farzında eksiklik çıkarsa Rab Teâla: "Bakın, kulumun (defterinde yazılmış) nafilesi var mı?" buyurur.

Böylece, farzın eksikleri nafile (namazları) ile tamamlanır. Sonra, bu tarzda olmak üzere diğer amelleri hesaptan geçirilir."

Kurbet-i İlahiye Vesile Olur

Nafile namazların bir diğer manası ise, kurbet-i ilahi (Allah'a yaklaşma)'ye vesile olmasıdır. Cenab-ı Hakk'a kurbiyet kazanma, O'nun sevgi dairesi içine girme demektir ki, Allah Resulü (sallallâhu aleyhi ve sellem), bir hadis-i şeriflerinde bu hakikati şöyle ifade ederler: "Allahü Teâlâ buyuruyor ki: "Her kim Benim velîlerimden bir velîye düşmanlık ederse, şüphesiz Ben ona îlân-ı harp ede-rim. Kulum kendisine farz kıldığım şeylerden daha sevgili hiçbir şey ile Benim kurbiyetime mazhar olamaz. Bir de kulum nafile-ler ile Bana yaklaşıp ha yaklaşıp ve nihayet öyle bir hâle gelir ki, artık Ben onu severim. Onu sevince de, onun işiten kulağı, gö-ren gözü, tutup yakalayan eli ve yürümesine vasıta olan ayağı olurum (Hâsılı; onun işitmesi, görmesi, tutması, yürümesi doğ-rudan doğruya meşîet-i hâssa dairesinde cereyan etmeye baş-lar). Böylesi bir kul Benden bir şey isterse istediğini muhakkak ona veririm. Bana sığınırsa onu hıfz ve sıyânetim altına alırım."(Buharî, Rikak 38.) Evet insan, nafilelerle Allah'a yaklaşır, O'nun sevgisine mazhar olur. Allah Teâlâ bir insanı sevince, onu başkalarına da sevdirebilir.

Dereceleri Yükseltir

Yine nafile ibadetler, kulun bir kısım günahlarına keffaret olması hasebiyle, ona bir çeşit derece de kazandırır. Bu yüzden vaktinde eda edilen her nafilenin ayrı bir değeri vardır. Muhbir-i Sâdık, meselâ kuşluk namazıyla alâkalı bir hadislerinde: "Her gün, sizin her bir mafsalsınız için bir sadaka terettüp etmektedir. Her tesbih (sübhanallah) bir sadakadır. Her tahmid (elhamdülillah) bir sadakadır, her bir tehlil (La ilahe illallah) bir sadakadır. Emr-i bi'l-maruf bir sadakadır. Nehy-i ani'l-münker de bir sadakadır. Bütün bunlara kişinin kuşlukta kılacağı iki rekât namaz kâfi gelir." buyurur.

Demek Allah (c.c.), her nefes alış verişimizde hayatımızı bizlere iki defa bağışlamaktadır. O halde, hayatımızı idam sehпасından her defasında bizlere geri bağışlayan Allah'a şükretmemiz gerekmez mi? İşte, Allah'ın formüle edip belli bir şekle koyduğu namaz, hususiyle de nafileler, O'na karşı böyle bir şükürü eda etme imkânını bizlere bahşetmektedir.